

SISEMINISTEERIUM

Hr Kristen Michal
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Teie: 24.11.2015 nr MKM/15-1672/-1K

Meie: 14.12.2015 nr 1-7/650-2

Vabariigi Valitsuse määruse „Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused“ eelnõu koostööstamine

Austatud minister

Täname, et esitasite Siseministeeriumile Vabariigi Valitsuse määruse „Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused“ eelnõu (edaspidi *eelnõu*). Kiidame Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi algatust reguleerida riigiüleselt teenuste ja teabehalduse korraldust ning koostööstamine eelnõu järgmiste märkustega arvestamisel.

1. Teeme ettepaneku sõnastada eelnõu § 2 lõige 2 järgmiselt:

„(2) Avalik teenus määruse tähenduses on teenuse teeninduskontakt, mida asutus osutab eraõiguslikule isikule (edaspidi *isik*) mistahes suhtluskanali (edaspidi *kanal*) kaudu, et võimaldada isikul täita seadusest tulenevat kohustust või kasutada seadusest tulenevat õigust.

Seletuskirjas selgitatakse § 2 lõiget 2, et määruse kontekstis ei tähenda avalik teenus nn ehtsaid avalikke teenuseid (nt liiklusjärelvalve teenus jm), vaid pigem on tähendus seotud vahetu võimaliku kontaktiga kitsas kanalis.

Siseministeerium on valitsemisalas kasutusele võtnud nn ehtsa avaliku teenuse eristamiseks ja vahetu suhtluse täpsustamiseks terminit „avaliku teenuse teeninduskontakt“. Siseministeerium teeb ettepaneku täiendada eelnõus sätestatud avaliku teenuse mõistet täpsustusega „teeninduskontakt“, et eristada ehtne avalik teenus vahetust kontaktist, mis on ilmselt ka eelnõu koostajate üks eesmärke.

Oleme seisukohal, et sellisel juhul jääb nn ehtne avalik teenus selgeks ja suureks, aga samas kirjeldatakse sihtrühmale talle õiguste kasutamiseks ja kohustuste täitmiseks vajalik kontakt. Eeldatavasti on sarnane probleem ehtsa avaliku teenuse ja teeninduskontakti eristamisel ka teistel ministeeriumitel ja valitsemisaladel.

Eelnõu kohaselt kohaldatakse määrust avalikele teenustele ja tugiteenustele. Samas on avalike teenustena käsitletud ainult neid teenuseid, mida asutus osutab eraõiguslikule isikule, mistahes suhtluskanali kaudu, et võimaldada isikul täita seadusest tulenevat kohustust või kasutada seadusest tulenevat õigust (§ 2 lõige 2). Selline kitsendav avaliku teenuse käsitlus jätab määruse reguleerimisalast välja kõik need teenused, mida asutus osutab õigusaktidest tulenevalt, kuid mida ei osutata otseselt eraõiguslikule isikule. Sellisteks teenusteks on Politsei- ja Piirivalveameti kontekstis näiteks maismaapiiri valvamise teenus, raskete peitkuritegude avastamise teenus, liiklusjärelvalve teenus, isikute kinnipidamise teenus jne. Kuna eelnõu kohaselt ei kuulu nimetatud teenused avalike teenuste ega tugiteenuste hulka, siis ei kohaldu neile ka antud eelnõus sätestatu (sh vastutus teenuste korraldamise ja arengu

eest ning teenuste korraldamine). Seega palume § 2 lõikes 2 täpsustada täiendavalt selliselt, et see hõlmaks endas nii eraõiguslikke isikuid (nt ettevõtjad) kui ka riigiasutusi.

2. Oleme seisukohal, et eelnõu käsitus riigi poolt osutatavatest teenustest (eelnõu § 2 lg 2-5), millele eelnõu laieneb, on põhjendamatult kitsendav. Teeme ettepaneku lisades eelnõusse täiendavalt kaks teenuse liiki:

- 1) põhiteenus – teenus, mida asutus osutab seaduse või muu õigusaktiga kehtestatud asutuse põhiülesande täitmiseks;
- 2) tugiteenus – teenus, mis toetab põhiteenuste ja teiste tugiteenuse osutamist, asutuse toimimist, ametniku või töötaja tööülesande täitmist või poliitika kujundamist.

Eelnõusse täiendatavate teenuste liikide lisamisega ei läheks kaotsi eelnõu autorite soov edendada avalikke, proaktiivseid ja sündmusteenuseid, kuid samaaegselt kohalduksid eelnõu sätted ka neile seaduse alusel osutatavatele teenustele, mida otseselt eraõiguslikele ja muudele isikutele ei osutata.

3. Teeme ettepaneku eelnõu § 2 lõikes 7 ja § 4 lõikes 4 laiendada omaniku rolli kanali haldamise ja arendamise vastustusele ka protsessi üldise arendamise eest vastutamisele. Eelnõu § 4 lõike 2 punkti 1 kohaselt peavad olema määratud omanikud (ametikohad), kes tagavad teenuste korraldamise ja kvaliteedi. Oleme seisukohal, et üksnes kanali omaniku määramine ei tähenda veel, et teenusel oleks vastutaja. Omanik peaks võrduma ka vastutajaga ning vastutaja vastutab ka kanali eest.

4. Ettepanekud § 8 lõike 2 kohta.

4.1. Paragrahvi 8 lõige 2 punkt 1 näeb ette, et teenuse kasutamise mahtu tuleb mõõta kordades.

Juhime tähelepanu, et teenuse kasutamise mahu mõõtmine võib osade nn ehtsate avalike teenuste puhul olla problemaatiline. Nt liiklusjärelvalve teenuse puhul on kasutamise mahu ühiku leidmine kunstlik ja tõstab halduskoormust. Teeme ettepaneku hinnata teenuse kasutamise mahtu kitsamalt teeninduskontakti- ja kanalipõhiselt.

4.2. Paragrahvi 8 lõike 2 punkt 2 näeb ette, et avalike teenuste loetelu peab iga avaliku teenuse kohta sisaldama selle osutamise kulu asutusele.

Juhime tähelepanu, et eelnõu ega seletuskiri ei täpsusta, millise metoodika alusel kuluarvestus toimub. Samas võib sellest nõudest välja lugeda asutuse kohustuse rakendada tegevuspõhist kuluarvestust (ja eeldatavasti siis ka tegevuspõhist eelarvestamist). Palume antud punkti nii eelnõus kui ka seletuskirjas täpsustada/selgitada.

4.3. Paragrahvi 8 lõike 2 punkt 4 näeb ette, et avalike teenuste loetelu peab iga avaliku teenuse kohta sisaldama selle kasutajatele tekkiva halduskoormuse näitajat.

Juhime tähelepanu, et eelnõu ega seletuskiri ei täpsusta, millise metoodika alusel toimub halduskoormuse näitaja arvestus. Palume antud punkti nii eelnõus kui ka seletuskirjas täpsustada/selgitada.

5. Eelnõu § 15 lõige 1 punkt 2 näeb ette, et dokumendi kohustuslik element on ka kuupäev.

Selgusetuks jääb millist kuupäeva on mõeldud. Kui dokument on digitaalselt allkirjastatud, siis dokumendile endale pole otstarbekas enam kuupäeva märkida, kuna see oleks andmete dubleerimine. Samuti, kui pidada silmas nt koosoleku toimumise kuupäeva, siis see on vajalik protokollile märkida, kuid see ei kattu alati protokollile allakirjutamise kuupäevaga.

Oleme seisukohal, et digitaalselt allkirjastatud dokumendi puhul ei peaks olema kuupäeva märkimine dokumendile kohustuslik.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Hanno Pevkur
siseminister

Marko Seier 6125224
marko.seier@siseministeerium.ee